

Konopljan

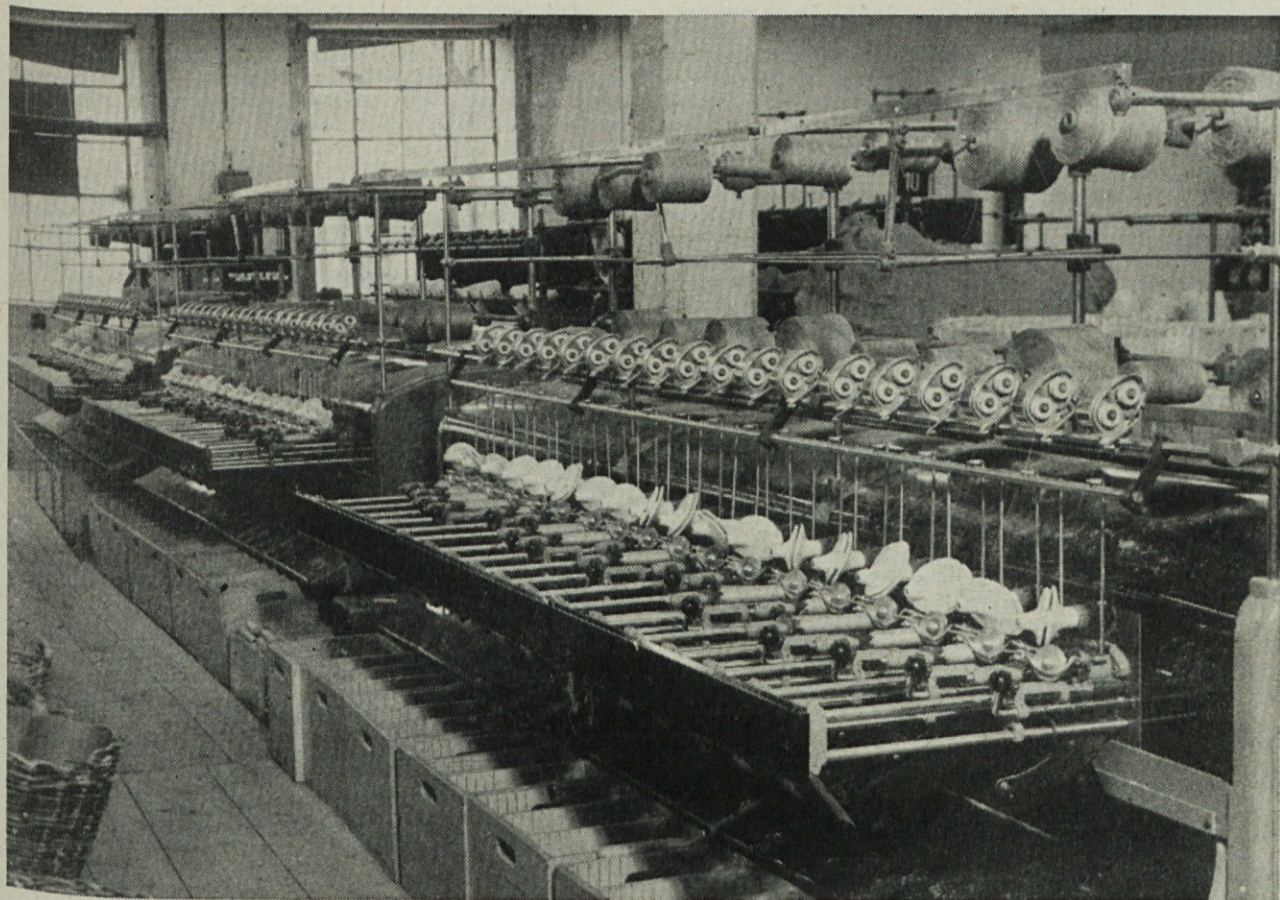
GLASILO KOLEKTIVA INDUPLATI JARŠE

ŠT. 3 — X
MAREC 1961
CENA 10 DIN

VSEBINA:

M. Jeraj — Ob 8. marcu	— Izbran je novi odbor
M. Skrinjar — Patronaža je	J. Strojani — TVD Partizan
tudi skrb za človeka	Jarše
M. dr. Sircelj — Delo v zobni	V. Habjan — Personalne izpre-
ambulanti	membe
V. Pavšek — Barvalni aparat	I. Sešek — Za smeh in razve-
Jagri	drilo
delalnik — Kako smo	— Fotoreporter
delali	
Zabunkovec — Leta 1965	
bomo...	
I. Mavko — Nabava in pro-	Izdaja v 800 izvodih kolektiv
daja	tovarne »Induplati«. Odgovorni
O. Lipovšek — Tudi o tem so	urednik Jože Klešnik. Tiskala
razpravljali	in klišee izdelala Tiskarna
	»Jože Moškrič« v Ljubljani

*Stroji, ki niso
izboljšali samo
produkcije, pač pa
tudi delovne pogoje
naših žena*

Ob osmem marmu

Leta brezpravnosti žena so za nas preteklost. Odmišajo se nam časi, ko je bila žena zaprta med štiri stene domače hiše, odtrgana od družbenega in proizvodjalnega dela. Za nami je obdobje, ko je bila zapostavljena vrednost ženske delovne sile, ko so izkoriščevalci ženam za enakovredno delo rezali mnogo manjši kos kruha kot moškemu. Proti takim krivicam in poniževanju so se žene začele sprva boriti v ozkem okviru ženskih organizacij. Toda naprednejše žene so kmalu spoznale, da izolirane od revolucionarnega proletariata, katerega del so tudi same, ne bodo dosegle ničesar. Začele so se zavedati, da je boj proletariata njihov boj, da je zmaga tega boja edina, ki lahko tudi njim zagotovi vse pravice. Saj pomeni socialna osvoboditev proletariata tudi socialno osvoboditev žene. Le ta ji lahko zagotovi mesto v družbi, ki ji pripada. Spoznale so, da bo ta boj bolj uspešen, če bodo močnejše vanj posegale same. Zato niso oklevale. Vključile so se vanj z vsemi silami.

Zato ni le naključje, da so socialisti 8. marca 1909. leta v ZDA v javnih demonstracijah terjali volilno pravico za žene. Na ta dogodek se je socialistka Klara Zetkin opirala, ko je na konferenci socialistk v Kopenhagnu avgusta 1910 predlagala, naj bo 8. marec dan žena. To naj bo dan mobilizacije ženskih množic za boj proti izkoriščevalcem, ki naj vključijo vse ženske, ki hočejo enakopravnost in resnično svobodo.

V tem znamenju so praznovalle žene ta dan po vsem svetu, vsako leto so močnejše terjale svoje pravice. Praznovalle so ga tudi žene v stari Jugoslaviji. Toda iz strahu pred nezadržno revolucionarno silo proletariata je vlada SHS potisnila KPJ v ilegalo. Tedaj je moral v ilegalo tudi 8. marec. V kraljevini SHS so ostale žene neenakopravne. Vendar se je boj nadaljeval legalno in ilegalno, bolj ali manj revolucionarno. Žene so stavkale same ali skupno z moškimi tovariši. Prirejale so shode in zborovanja — za volilno pravico, za pravičnejšo socialno ureditev, proti draginji, za mir, proti fašizmu. Tedaj so bile enakopravne le v Komunistični partiji, le ona je imela njihove težave in zahteve za svoje težave in zahteve. Enakopravne pa so bile za tedanje oblast le takrat, ko so jih zaradi revolucionarne dejavnosti zapirali v ječe in taborišča. Stotine jih je delilo usodo z moškimi tovariši po zloglasnih ječah in taboriščih. Mnoge so izginjale brez sledu, umirale zaradi mučenja po zaporih. Leto 1941. je našlo pripravljeno KP Jugoslavije, našlo pripravljene naše narode, naše ljudstvo in naše žene. In 8. marec odslej ni bil več samo simbol politične aktivizacije, postal je simbol prave oborožene aktivizacije. Sodelovanje naših žena v narodnoosvobodilnem boju je zapisano v zgodovini našega boja z besedami tov. Borisa Kidriča — narodne in ljudske osvoboditve ne prinaša samo puška borecev, ampak prav tako popolnoma enakovredno, enakopravno delo naših žena — delavk, kmetic, izobraženk.

»Ponosen sem na to, da sem na čelu armade, ki je v njej velikansko število žensk. Lahko rečem, da so ženske v tem boju po svojem junaštvu in po svoji vztrajnosti bile in so prve. In našim narodom je v čast, da imajo take hčere,« je rekel tov. Tito decembra 1942 v Bosanskem Petrovcu na prvi državni konferenci Antifašistične fronte žena. In še je rekel: »Ženske Jugoslavije, ki so v tem boju s tako požrtvovalnostjo toliko prispevale, ki stoje tako vztrajno v prvih vrstah narodnoosvobodilnega boja, imajo pravico, da danes, tukaj, enkrat za vselej ugotovijo: Ta boj mora prinesiti sadove tudi jugoslovanskim ženam. Nihče ne bo mogel nikoli več iztrgati teh krvavih sadov iz njihovih rok.«

Temelji enakopravnosti so bili položeni v težkem dolgoletnem boju, od ženskih demonstracij ob koncu prve svetovne vojne do številnih stavk med dvema

vojnama, od vztrajne zahteve za enakopravnost pred zakonom: za enako delo — enako plačilo, do množičnega sodelovanja v vseh akcijah osvobodilnega boja. Zakon je kasneje samo potrdil v boju pridobljeno enakopravnost žene.

Na novo zgraditi porušeno domovino in postaviti temelje moderni industriji, morda ni bila lažja naloga kot premagati fašizem. To je pomenilo vrsto let skrajnih naporov vsega naroda, odrekanje osebnemu ugodju, borbo z velikimi silami od vzhoda in zahoda, ki si niso želele gospodarsko razvite, neodvisne socialistične Jugoslavije.

Naše žene so tudi v tem obdobju dale vse, kar je bilo v njihovih močeh. Prav to obdobje je bilo zanje posebno težko. Mesta so se naglo razvijala, stanovanjska izgradnja pa je zaostajala. Malo je bilo moči storiti za razbremenitev žene pri gospodinjskem delu in pri vzgoji otrok. Zelo pogosto je žena težko nosila svoje trojno breme: poklica, gospodinjsva in materinstva. Zato ji ni ostajalo dovolj časa, da bi se izobraževala in usposabljala za svoje delovno mesto in manj je mogla sodelovati v političnem in javnem življenju kot je to želela.

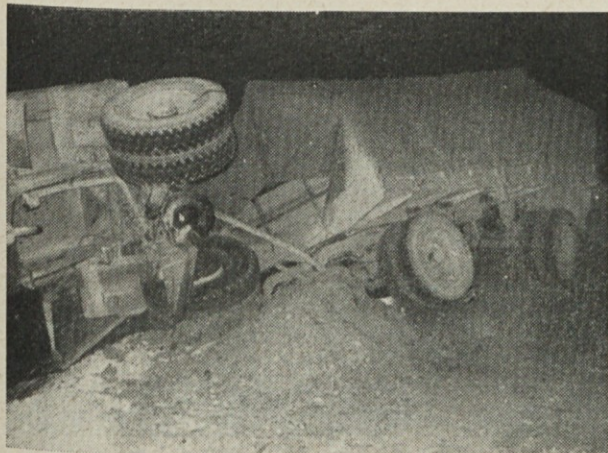
Toda naperi naših narodov za industrializacijo dežele so rodili že bogate sadove. Uvrstili smo se med tiste države, ki z najhitrejšim tempom razvijajo svoje gospodarstvo. Ob teh velikih gospodarskih uspehih rastejo socialistični družbeni odnosi. Vse to je namenjeno samo srečnejšemu življenju našega delovnega človeka. Skrb za človeka je postavljena v ospredje. S tem v zvezi dobiva tudi žena vse večje možnosti udejstvovanja na vseh področjih, da tako z delom in svojim vplivom v raznih organih samoupravljanja uveljavi svojo resnično enakopravnost.

Ob praznovanju letošnjega 8. marca se jugoslovanske žene s ponosom oziramo na prehojeno pot. Predvsem pa se ob letošnjem praznovanju 20-letnice upora naših narodov dobro zavedamo doseženih uspehov, ki so plod revolucionarne osvobodilne vojne in prizadevanj v povojni graditvi.

Številke — nad katerimi se moramo zamisliti

Iz dneva v dan ugotavljamo, da se število motornih vozil na naših cestah zelo hitro zvišuje, kar je odraz zvišanja življenjskega standarda. Iz okrajne statistike je razvidno, da je od leta 1958 do 1960 registriranih 10 413 motornih vozil več kot pa jih je bilo pred tem. K temu številu pa moramo prišteti še mopede in kolesa s pomožnimi motorji in močan kolesarski promet, predvsem v industrijskih centrih. V Domžalah je dnevno na cestah preko 3500 kolesarjev. Razen doma registriranih motornih vozil potuje v sezoni skozi Domžale več kot 50 000 motornih vozil iz inozemstva. Na cesti 1/10 (Maribor—Ljubljana) je zelo močan tranzitni promet iz Avstrije, ki v pretežni večini sestoji iz težkih tovornjakov s prikolicami, kar je za ozko cesto resna ovira. Če pogledamo ceste na območju komune, tedaj lahko ugotovimo, da so vsaj vse glavne rekonstruirane, asfaltirane in opremljene s cestno prometnimi znaki. Vse te ceste pa so za današnji, že močno povečani promet, preozke. Ob nobeni teh cest ni urejena kolesarska steza ali cesta za promet vozil z manjšo hitrostjo. Zato je nujno, da začnemo graditi in urejati tako imenovane vzporedne ceste, ki bi bile namenjene vozilom z manjšo hitrostjo.

V Domžalah ceste še niso urejene zaradi pester komunalne dejavnosti. Treba pa bo napeti vse sile.

Nesreče povzročajo veliko materialno škodo

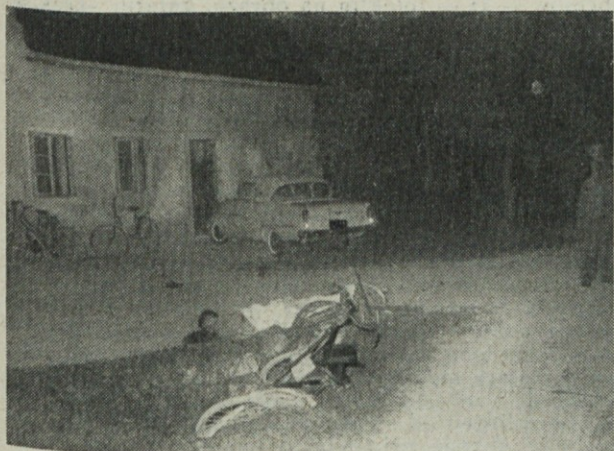
da se bodo tudi te uredile. Seveda pa pri tem ne smemo pozabiti na kolesarske steze in poti za pešce. Marsikatera cesta bi se dala z majhnimi stroški preurediti tako, da bi ob straneh pridobili skromno kolesarsko stezo. Potrebno bi bilo utrditi in na posameznih mestih razširiti le obstoječo bankino. Tudi ob moderni cesti skozi Črni graben opazamo to pomanjkljivost, čeprav je bila grajena v času, ko je promet zelo naraščal.

Pri zadnjem štetju prometa na cesti 1/10, v mesecu januarju 1961, je bilo ugotovljeno, da vozi dnevno po tej cesti 4560 motornih vozil. Na cesti II/323 Trzin—Kamnik pa je bilo ugotovljeno, da jo prevozi 2700 motornih vozil na dan. Če k temu prištejemo še kolesarski in vprežni promet, pridemo do zaključka, da so ceste zares preobremenjene. V sezoni pa se bo promet še povečal, zato bi bile takrat kolesarske steze in vzporedne poti za počasnejša vozila še bolj potrebne.

Opisano stanje na cestah, neprevidnost in neupoštevanje prometnih predpisov, pa je privedlo do tega, da smo leta 1960 zabeležili na območju komune 100 prometnih nesreč. To je številka, nad katero se je res treba zamisliti. Od teh nesreč je bilo 13 smrtnih primerov, 29 težjih telesnih poškodb s trajnimi posledicami in 67 primerov lažjih telesnih poškodb. Materialna škoda znaša 11 402 100 dinarjev.

Samo na cesti 1/10 je bilo osem nesreč s smrtnim izidom, in sicer sedem na odseku ceste Dobrava—Želodnik, samo en primer pa na odseku Želodnik—Trojane.

Glavni vzroki, zaradi katerih je prišlo do nesreče, so bili naslednji:

Neprevidnost je povzročila hudo nesrečo

- prehitra vožnja 24 primerov
- nepravilno prehitevanje . . . 15 primerov
- vinjenost 14 primerov
- izsiljevanje prednosti 12 primerov
- nepravilno prečkanje 12 primerov
- vožnja brez voz. dovoljenja . 9 primerov
- ostalo 1 primer

V letu 1960 je Okrajna komisija za varnost prometa organizirala več akcij — za vzgojo uporabnikov cest, ki so bila spremljana s predavanji in filmi. Občinska komisija za varnost prometa je sicer vse te naloge izvajala, vendar pa je v tej komisiji delalo samo nekaj članov, ostali pa so skušali le kritizirati nediscipliniranost koristnikov na naših cestah. Komisija je razdelila med državljane mnogo vzgojnega materiala, da bi jih s tem seznanila s cestno-prometnimi predpisi.

Velik napredek pri vzgoji mladine pa je opaziti na vseh šolah na območju komune. Prosvetni delavci so stvar vzeli resno in jo tudi izvedli. Rezultati njihovega dela pa se vidijo v tem, da smo leta 1960 na območju komune zabeležili le en primer prometne nesreče, ki jo je povzročil soloobvezni otrok. To dejstvo je vsekakor zelo razveseljuje in prav bi bilo, če bi tudi starši posnemali svoje otroke.

Ali se vam ne zdi, da bi morali biti bolj previdni?

Patronaža je tudi skrb za človeka

Patronaža je ena najvažnejših in najuspešnejših metod dela v zdravstveni zaščiti naroda. Zasnovana je tako, da se zdravstvena zaščita širi predvsem izven zdravstvenih ustanov in približa tistim, ki jim je potrebna. Cilj patronaže je, da se ohrani zdravo življenje vsem članom družine doma, v šoli, pri delu in da družino pripravi do tega, da sama rešuje svoje osnovne zdravstvene probleme.

Patronaža ima poseben način dela — temelji predvsem na obiskih družin in njihovih članov po domovih, v šoli in pri delu. Ob času takega obiska proučuje in spozna zdravstvene probleme, ki jih rešuje s raznimi ukrepi, največkrat z zdravstveno prosvetnim delom.

Patronažna služba je sestavni del zdravstvene službe v poedinih zdravstvenih ustanovah. To delo izvršujejo medicinske sestre — patronažne sestre. Ker je patronažna služba del zdravstvene službe v poedinih zdravstvenih ustanovah, je prilagojena tako, da skuša prispevati k ciljem in planu dela zdravstvene ustanove, kateri pripada. Patronaža ima svoje od-

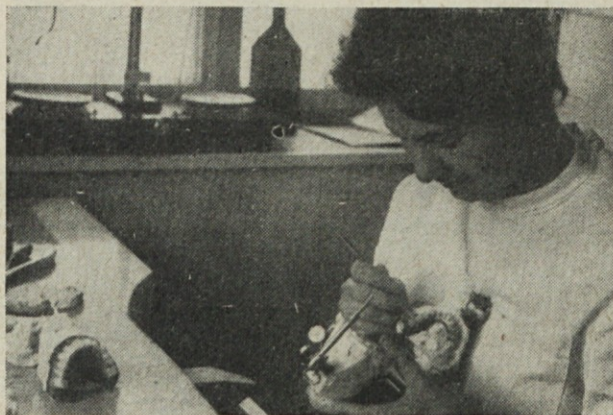
rejeno mesto v vseh delih zdravstvene zaščite: v napredovanju in čuvanju zdravja, v diagnostiki, terapiji, v preprečevanju obolenj, v rehabilitaciji — fizični in duševno-defektni. Patronažna služba je lahko polivalentna ali monovalentna.

Polivalentna patronažna služba je tista, pri kateri le ena sestra obravnava vse probleme zdravstvene zaščite, ne glede na to, v katero specialnost problemi spadajo.

Monovalentna patronažna služba pa je tista, pri kateri patronažne sestre rešujejo probleme le iz ene medicinske veje, n. pr.: zaščita dojenčka in malih otrok, tuberkuloze, kožne in venerične bolezni, rak itd. Monovalentna patronažna služba pa ima neke slabosti — eno družino navadno obiskuje več medicinskih sester — vsaka iz svoje specialnosti. Na ta način pa je težko dobiti celotno sliko socialnega stanja družine. Razen tega pa je družina preobremenjena z obiski večjega števila sester.

Polivalentna patronažna služba je zato boljša, uspešnejša, dobro ustreza ciljem in planom naše zdravstvene službe in omogoča vpogled v vse probleme zdravstvene in socialne zaščite družine.

V naši tovarni ima medicinska sestra polivalentno patronažno službo, to se pravi: sestra pride na obisk

Zobni tehnik pri delu

v družino, v kateri je en član našega kolektiva. Pri tem želi spoznati družino in življenje njenih članov, je svetovalka družini in nudi pomoč pri reševanju njihovih problemov.

Delo v zobni ambulanti

Nastajajoča civilizacija in z njo izpremenjena prehrana ljudi, ki se je »oddaljila« od naravne zdrave prehrane, je krepko obračunala z zobovjem naših ljudi. Zobna gniloba — karies, je postala gospodar in uničevalec zobovja. Zobozdravstvena služba ni bila in tudi še sedaj ni kos ustreči ljudem, ki iščejo zobozdravniško pomoč. Da bi temu vsaj nekoliko odpomogli, je bila pri obratni ambulanti »Induplati« organizirana zobna ambulanta, katere namen je nuditi članom kolektiva »Induplati«, Papirnice, LIO Radomlje ter njihovim ožjim svojcem, zobozdravniško pomoč. Vendar moramo reči, da zobna ambulanta tej nalogi sedaj še ne more zadostiti. Če pogledamo za vzroki, bomo ugotovili, da je glavni problem v tem, ker kolektiv zobne ambulante ni delal v popolni zasedbi. Pred odhodom terapevta na odsluženje kadrovskega roka nismo imeli zobotehnika, ko pa smo dobili tega, smo ostali brez zobozdravnika. Na zahtevo uprave »Induplati« je bil nastavljen honorarni stomatolog, ki je delal le trikrat tedensko. Zaradi njegove nepolne zaposlitve in kljub njegovemu prizadevanju zobna ambulanta ni mogla delati s polno kapaciteto. Zobna ambulanta je bila zato deficitna. Po

vnitvi rednega stomatologa in terapevta se je stanje nekoliko izboljšalo, vendar se je zaradi instrumentarke, ki je šla na porodniški dopust, zopet poslabšalo. Tako oslavljen kolektiv zobne ambulante kljub vsemu prizadevanju ne more ugoditi potrebam pacientov, upamo pa, da bodo oni razumeli situacijo in nam oprostili čakanje v čakalnici in tudi to, da pridejo na vrsto komaj vsakih 20 dni. Upamo pa, da se bo stanje izboljšalo tako v prid enih kakor drugih.

Naslednje statistično poročilo bo pokazalo v številkah ves vložen trud kolektiva zobne ambulante:

V prvem polletju je bilo skupaj 1842 obiskov, od teh 1525 članov kolektiva, v drugem polletju pa je bilo 2383 obiskov, od teh članov kolektiva 1975. Skupno je bilo obiskov v preteklem letu 4225, od teh članov kolektiva 3500, šolske mladine 204, ostali pa upokojenci in njihovi svojci.

Naslednje številke nam v grobem prikazujejo osnovne storitve naše zobne ambulante:

izdrlji smo 743 zob, plombirali 1747, vstavili smo 19 mostov, napravili 76 kron (prevlek), 22 zob na zatek, 77 protez s 434 zobmi. Zelo veliko je bilo število abscesov — 33 — (oteklin na obrazu, katerih vzrok so piškavi zobje — zanemarjena higiena). Lahko rečemo, da je bilo veliko zdravljenj vnetij zobnega živca (160) in gangrene (odmrtje živca) — zdravljenje v bolnišnici 85, kar običajno pri nevestnem delu zapade kleščam. Zdravili smo 275 primerov globokega kariesa (če se ne zdravi, je lahko posledica odmrtje živca). Izvršenih je bilo tudi nekaj manjših kirurških posegov, katerih v večjem številu nismo mogli izvršiti zaradi nezadostne opreme in razpoložljivega časa.

Ob zaključku naj damo odgovor tudi vsem tistim, ki gledajo skeptično na našo strokovno zobozdravstveno službo. Naše delo je normirano že od leta 1952 in imamo normo, ki jo moramo doseči, če hočemo dobiti osnovno plačo. Če pa jo presežemo, smo nagrajeni, toda ne na račun zavarovanca, pacienta, kot nekateri mislijo, temveč kot povračilo za naše vestno delo in našo zavest, kajti naše strokovno delo je kontrolirano od strokovne komisije pri ZSZ, ki ni imela še nobene pripombe o našem delu in ni zavrnila še nobene storitve v naši zobni ambulanti kot površno ali nepravilno.

Pri delu v zobni ambulanti

Tudi o tem smo razpravljali

Izvršni odbor naše sindikalne podružnice se je sestal k svoji 6. redni seji s prav obširnimi sporedi.

Res smo lahko ponosni, da imamo vse zaposlene večlane v našo organizacijo in da ti po novem načinu redno plačujejo članarino, ki bo prav v prihodnje skoro edini vir dohodkov za nemoteno delo. V zvezi s tem vprašanjem smo poslušali blagajniško poročilo in plan dohodkov in izdatkov za leto 1961. Člani IO so se strinjali s predlogom, da bo treba posamezna sredstva točno usmerjati, sicer bo izdelek nekje prekoračen na račun drugega, kar bi ustvarilo zmedo v poslovanju.

Na vprašanje o osebnih dohodkih naših zaposlenih članov in sosednjih kolektivov je šef kadrovske socialne službe, tov. Ivan Deržić, odgovoril, da smo dosegli v decembru 1960 povprečje 18 900 din na enega zaposlenega, da so to povprečje prekoračili v dveh sosednjih kolektivih, medtem ko ostali tega povprečja niso dosegli. Izgledi za tekoče leto so še boljši. Tov. Deržić je odgovoril tudi na vprašanje graditve oziroma večanja tovarniškega stanovanjskega fonda. Znano je, da je podjetje pomagalo vsem graditeljem stanovanjskih hiš v I. in II. stanovanjski zadruzi in tako pridobilo tudi nekaj svojih hiš. Individualna gradnja v bodoče ne bo več dovoljena v industrijskih okoliših, zato trenutno ni mogoče dati podrobnejše razlage. K vprašanju dogotovitve naše menze pa je rekel, da bo le-ta adaptirana do 1. maja 1961.

Predsednik podružnice, tov. Venčeslav Perko, je v nadaljevanju seje predlagal, da IO tudi v letu 1961 pomaga najbolj potrebnim tako, da jih pošlje na dopust v naše domove v Umag oziroma na Malo planino. Spisek teh oseb bodo pripravili vodja splošno kadrovskega sektorja, zdravnica in medicinska sestra.

Predsednik je predlagal tudi člane za novi UO podjetja, katerega bomo izvolili. Tako smatra IO podružnice za najboljše tovariše: J. Ukmarja, S. Osolina, M. Starinovo, T. Jerana, P. Vidergarja, F. Cerarja, J. Keržana in M. Ulčarjevo.

Glede tečajev za K in VK oziroma PK se pripravljajo programi in učni razporedi. Vsekakor bodo PK tečaji takoj, medtem ko se predvideva organizacija K tečajev jeseni letos.

Tov. Deržić je seznanil člane IO s časom kolektivnega letnega dopusta. Ta bo letos od 31. julija do 5. avgusta.

Glede menjave dopustnikov v Umagu se člani IO strinjajo s predlogom, da bo menjava izmene letos ob nedeljah. Teden v Umagu bo trajal torej od nedelje do nedelje.

Zaradi cene in ostalega je IO prepustil rešitev odboru, ki je bil postavljen za rešitev teh in podobnih vprašanj od DS IPI.

Za proslavo dneva žena 8. marec bo blagajna podružnice prispevala znesek za kritje izgube zaradi odpadle kino predstave.

Kdor bo odslej šel na službeno potovanje oziroma na sestanek izven sedeža podjetja po sindikalni liniji, bo prejel poleg potnih stroškov najmanj pol dnevnice to je 600 din.

Za hranitev arhiva in pisarniških potrebščin bo nabavljena primerna omara, katero plača blagajna podružnice.

Ce bo televizijski sprejemnik instaliran v novi menzi, bo IO podružnice sklenil z upravnikom menze pogodbo, s katero bo ta dolžen plačevati naročnino za sprejemnik in obrabnino.

IO se strinja tudi s predlogom, da se v prihodnje blagajnika Tovariške samopomoči ne voli več, temveč nastavi kot honorarnega sodelavca. Predlog je utemeljen s tem, da mora to delo vršiti nekdo, ki je v mezdnem oddelku in se na delo spozna.

IO je odobril kritje potnih stroškov in izplačilo dnevnice trem smučarjem, ki so lansko leto dosegli na

Zelenici najboljše rezultate. Smučarji pojdejo na sindikalno prvenstvo v smučanju na Pohorje.

Občni zbor naše podružnice bo v drugi polovici tega meseca. Za izvoljene delegate, ki bodo na dan občnega zbora v službi na popoldanski izmeni, naj se odobri plačan dela prost dan, da se udeleže občnega zbora. Skupno bo v treh podoborih izvoljenih 120 delegatov.

Seja je potekala živahno z diskusijo na posamezna vprašanja in sprejete sklepe.

r-k

Barvalni aparat – Jagri

Te dni je v oplemenitilnici pričel obratovati nov barvalni aparat za barvanje križnih navitkov in osnovnih valjev. Aparat je moderne izvedbe in je sestavljen iz treh kotlov. V prvem kotlu se izkuhava, v drugem barva pod pritiskom, tretji kotel pa služi za odstranjevanje adhezirane in kapilarne vlage (sušenje). Na aparatu lahko barvamo z vsemi vrstami barvil, primeren pa je tudi za beljenje, ker so kotli zgrajeni iz nerjavečega jekla, ki je odporen proti vsem oksidacijskim in redukcijskim belilnim sredstvom. Zmogljivost aparata je odvisna od vrste barvila, s katerim barvamo, in od kvalitete pare. Predvidevamo, da bomo lahko obarvali 200 do 400 kg preje v osmih urah, točno pa bomo to lahko ugotovili šele takrat, ko bo aparat nekaj časa v polnem obratovanju. V primerjavi s starim aparatom bo produkcija za 3 do 4-krat večja.

Ta aparat nam je omogočil, da smo lahko izločili kadi za barvanje preden in prešli na sodobnejše barvanje preje. Tudi bomo aparat, ki smo ga do sedaj uporabljali za barvanje križnih navitkov, lahko vrnili lastniku – Tovarni motvoz in platno, Grosuplje.

Prepričan sem, da bomo s pomočjo aparata lahko povečali pestrost naših izdelkov in da bo količinsko kril potrebe naše tkalnice.

V. P.

Leta 1965 bomo izdelali predvidoma...

V perspektivnem petletnem načrtu za razvoj tekstilne industrije v LRS je tudi naši stroki, to je industriji za predelavo stebeljskih vlaken, predviden lep porast proizvodnje.

Predvidevamo, da se bo dvignila proizvodnja v predilnicah lanu in konoplje kot sledi:

	1960 ton	1965 ton	Porast v %
Lanena preja	350	700	212
Konopljena preja	796	1500	188
Jutina preja	—	1450	

V naših tkalnicah bomo natkali predvidoma precej več tkanin, in sicer:

	1960 m ²	1965 m ²	Porast v %
Lanene in pollanene tkanine	2 790 000	4 500 000	161
Konopljene in polkonopljene tkanine	1 320 000	2 200 000	167
Jutine tkanine	270 000	2 200 000	814

Za ostvaritev gornjih nalog je predvideno da se bo, poleg novih kapacitet, tudi proizvodnost v starih tovarnah dvignila za 6,2 %.

Naloge, ki so postavljene pred našo industrijo s tem planom, vsekakor niso majhne. Potrebno bo mnogo naporov in seveda tudi mnogo sredstev, če naj predvidena proizvodnja ne ostane le na papirju.

Kako smo delali v mesecu januarju 1961

Izpolnitev količinskega plana	Mesečna izpolnitev plana	Primerjava z letom 1960 Leto 1960 indeks 100
Predilnica	98,0 %	99,0 %
Tkalnica	95,3 %	100,5 %
Gasilske cevi	105,8 %	212,0 %
Zatkani votki	97,3 %	97,5 %

Izpolnjevanje norm

Predilnica	117,1 % v normi je delalo 250 delavcev
Tkalnica	113,5 % v normi je delalo 494 delavcev
Oplemenitil.	125,4 % v normi je delalo 99 delavcev
Tiskarna	120,0 % v normi je delalo 22 delavcev

Povprečno preseganje norm za celo podjetje je bilo 117,7 %. V normi je delalo 865 delavcev.

Konec januarja smo imeli 1103 delavce in 8 vajencev v delovnem razmerju.

Plan v predilnici ni bil dosežen, ker je obratovalo le 72,7 % vreten zaradi pomanjkanja delovne sile. Tkalnica ni dosegla planirane količine, ker je primanjkovala bombažna preja, zaradi česar smo izgubili 13 520 m², kar predstavlja skoraj enodnevno produkcijo. Tudi za mesec februar se nam ne obeta boljše oskrbovanje z bombažno prejo. V oplemenitilnici smo začeli z montažo novega aparata za barvanje križnih navitkov. Aparat bo v februarju začel obratovati.

Zastojev zaradi prekinitve električne energije ni bilo. Posamezni obrati so obratovali redno.

Nabava in prodaja v mesecu januarju 1961

Surovine	Nabavljeno kg	Porabljeno kg
LD	29 687	24 937
LK	8 914	16 820
KD	20 976	20 537
KK	17 790	9 422

Preja

Bombažna — nabavljena	69 199	59 502
Konopljenja — domača proizv.	25 431	26 704
Lanena — domača proizvodnja	32 368	37 670

Premog

974,7 ton 663,8 ton

Tkanine	Proizvodnja m ²	Prodaja m ²	+ — prodaja na januar 1960
Bombažne	92 970	91 533	— 1,88 %
Lanene	49 457	55 029	— 4,85 %
Pollanene	114 304	168 110	+ 18,2 %
Konopljene	28 114	27 462	— 36,5 %
Bombaž — konoplja	15 996	16 671	— 2,5 %
Lan — konoplja	2 575	1 072	— 68,7 %
Gasilske cevi — kg	3 153	3 783	+ 27,7 %
Oprti — kg	93	56	— 69,8 %

V januarju 1961 smo imeli 2285 m² makulturnih tkanin. V istem mesecu 1960 pa smo jih imeli 3050 m².

Po novem letu se je začela oživljati trgovska dejavnost, ker je trgovska mreža desortirana pred inventuro konec leta 1960. Skupno je bilo v januarju 1961 prodano za 0,78 % več tkanin kot v januarju 1961.

Že v decembru 1960 so grosisti pokrenili akcijo za povečanje stopnje rabata ter postavljali to za pogoj nadaljnjih nakupov. Naše podjetje ni sprejelo teh pogojev, pač pa postavilo nasprotni predlog, ki bi bil stimulativen za oba partnerja. Medtem, ko se je kampanja v zvezi z rabatom poglobila, je nastopil nov moment, in sicer predvideno znižanje cen v tekstilni industriji. Ta parola je ponovno omrtvičila trgovinsko dejavnost in še vedno ni urejen način, kako pristopiti k znižanju in za koliko.

Od 14. do 22. januarja 1961 smo se udeležili Sejma mode v Ljubljani. Poleg razstavnega paviljona smo imeli v »Jurčku« še prodajni prostor za gospodinjske artikle.

Če ne upoštevamo finančni efekt, ki je bil kar dober, nam je važna ugotovitev, da v Ljubljani in okolici ni trgovska mreža založena z našimi proizvodi za gospodinjstvo, da so ti artikli iskani in cenjeni. Imamo vse pogoje za to, da bo naša bodoča trgovina v Ljubljani delala pozitivno.

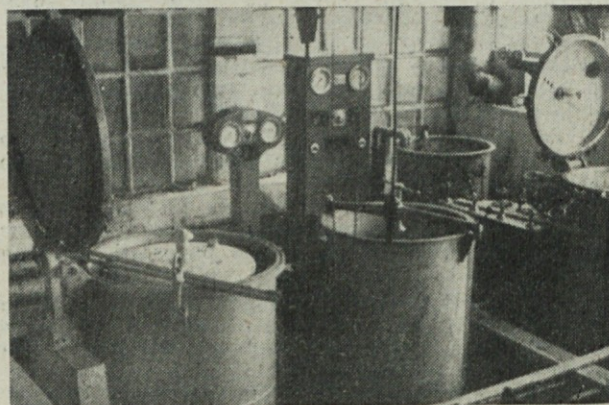
V istem času od 14. do 18. I. 1961, ko je bil Sejem mode, je bila tudi Modna revija in je naše podjetje prispevalo nekaj modelov.

J. Mavko

Iz upravnega odbora

1. Naše podjetje načeloma pristopa k novoosnovani Industrijski zbornici. Ker delovni program zbornice še ni popolnoma znan, se bomo dokončno odločili po obnem zboru. Kot delegat nas bo zastopal direktor podjetja.
2. Kompleksni učinek je bil februarja dosežen v naslednji višini:

— predilnica	24,3 %
— tkalnica	32,4 %
— oplemenitilnica	34,7 %
— tiskarna	34,7 %
— pogonski oddelek	27,8 %
— uslužbenci	30,1 %
3. Zaradi zastojev pri prodaji naših izdelkov je sprejet nov način nagrajevanja potnikov. Za direktna naročila blaga dobi potnik 2 % od vrednosti, za indirektna naročila pa le 0,5 %. Zaradi podražitve gostinskih uslug, prevoznih tarif in večkratnih potovanj, se jim priznajo tudi višji potni stroški, in sicer od 50 000 na 58 000 din mesečno.
4. Na spomladanskem velesejmu v Zagrebu ne bomo sodelovali.
5. V preizkuševališče sta bili premeščeni tov. Pepca Lamberšek in Draga Sodnik. Upravni odbor jima je določil tarifno postavko v višini 11 500 din. Priznava jima tudi skupni učinek.

Še malo in aparat bo pripravljen za obratovanje

6. Ker je že več delavcev vložilo prošnje za dodelitev kredita za gradnjo stanovanj, je upravni odbor sklenil, da se predvidena sredstva (2 milijona din) dajo na razpolago takoj po potrditvi zaključnega računa.
7. Delovne obleke se bodo tudi letos delile tako kot običajno.
8. Tov. Deržiču, šefu kadrovskega splošnega sektorja, se odobri potovanje na Poljsko. Tja potuje kot član delegacije Republiškega odbora sindikatov Slovenije. Podjetje mu bo povrnilo polovico stroškov.

Izbran je novi odbor

Člani STROKOVNEGA DRUŠTVA INŽENIRJEV IN TEHNIKOV TEKSTILCEV LRS iz podružnice Jarše so se zbrali v četrtek 9. februarja 1961 na svojem 7. rednem letnem občnem zboru. Dosedanji predsednik, tov. Lado Zabukovec, je pozdravil poleg 44 članov še sekretarja ObK ZK tov. Zdravka Troho, ki se je ljubeznivo odzval vabilu, da prisostvuje občnemu zboru.

Pod delovnim predsedstvom člana tov. dr. Franca Jerovca je občni zbor poslušal poročila predsednika, tajnika in blagajnika podružnice. V nadaljevanju so bila prečitana pravila podružnice, katere je pripravil stari odbor.

V diskusiji, ki je sledila poročilom, so člani razpravljali o obliki in načinu študiranja na VTŠ. Sprejeti sklep na to vprašanje ni v celoti razčistil vprašanja snovi, katero so primorani kandidati študirati in se oddaljuje od namena, ki je bila od ZIS postavljena kot cilj za višje kvalificirane kadre v proizvodnji.

Podobna vprašanja so bila postavljena glede na načrt učne snovi za polaganje kvalifikacijskih in visoko kvalifikacijskih izpitov. Med člani je prevladovalo mnenje, da potrebuje industrija strokovne kadre za vsakdanje delo, in ne ljudi, ki poznajo celoto vprašanja, niso pa strokovnjaki niti za svoj ožji delokrog.

K vprašanju delitve podružnice na kamniško in jarško okolico so se člani izjasnili, da bo podružnica tudi v bodoče ostala celota, čeprav je podrejena dvema DIT (Kamnik in Domžale).

Pravila podružnice so bila v celoti sprejeta in ni bil dan noben amandma. Poslovanje bo glede na obstoj pravil lažje.

Sprejet je bil tudi predlog, naj se člani v podobni obliki, kot je ta občni zbor, sestanejo večkrat v letu. Prihodnjič se bodo zatoorej člani sestali konec meseca maja 1961.

K finančnemu vprašanju je bil sprejet predlog, da morajo vsi dolžniki poravnati svoje obveznosti do blagajne do 31. marca letos.

Poravnana članarina, ki znaša letno 600 din, se v bodoče potrdi v člansko izkaznico s podpisom blagajnika in pečatom podružnice.

Se nadalje naj se skrbi za izobraževanje članov in nečlanov s pomočjo predvajanja strokovnih filmov. Pozornost naj se posveti nabavi filmov iz tekstilne stroke.

Podružnica se je v poslovnem letu povečala za pet članov. Sedaj jih je včlanjenih skupno 63.

Po poročilu predsednika nadzornega odbora podružnice, tov. Arona Zornada, je občni zbor razrešil dosedanji odbor in si izvolil novega, kateremu načeljuje kot predsednik tovariš Srečo Bergant. Ostali novo izvoljeni člani odbora podružnice so: Herman Breznik in Dušan Borštnar (oba Vata), Leon Bogataj (File), Peter Pečevnik in Mato Jenko (oba Svilanit), Breda Smolnikar (Universale), Marjan Novak (Eksperimentalna tkalnica), Franc Repnik (Trak) in Franc Jeraj, Mira Bergant, Jože Klešnik, Janez Strojan in Peter Lipovšek (vsi iz Induplati).

Člani podružnice so bili nato povabljeni na skupno večerjo, ki jo je pripravil stari odbor. V prijetnem pomenku je hitro minilo nekaj ur, katere je večina izkoristila za to, da s kolegom pokramlja o težavah pri vsakdanjem delu, pa naj bo to čisto strokovnega značaja ali pa organizacijskega, oziroma tarifnega.

Prepričani smo, da bo novi odbor našel način, kako bi se večkrat sestali ter podrobneje in konkretnije obravnavali vprašanja, ki nas zanimajo. -k-r-

TVD Partizan v zimski sezoni

V zimskem času je TVD »Partizan« Jarše deloval v naši telovadnici in na snegu.

Telovadba se odvija po urniku in oddelki vestno in redno vadijo. Škoda je le, ker vodniki nimajo vedno časa, da bi lahko oddelki vadili vsaj dvakrat tedensko. Vsi vodniki so šoloobvezni ali pa posečajo šolo v Ljubljani in so vezani na vlak. Težav nimajo le starejši, mlajšim pa je onemogočeno posečati telovadne ure v večernih urah. Kljub vsemu temu pa se odvija vadba po programu in napredek oddelkov je zadovoljiv.

Novost v letošnjem programu dela je vsekakor uvrstitev nove panoge, to je košarke. Razveseljivo je, da je želja za vadbo košarke prišla od telovadečih samih. Z vso vnemo so se poprijeli rednega treninga, katerega vodi trener iz Ljubljane. Za enkrat plačuje trenerja košarkaška zveza, v nadaljnjem pa ga bo moralo društvo. Če smo že začeli s treningom in bodo fantje ostali resni, bo potrebno za to pač vložiti nekaj sredstev in urediti igrišče, kar je pri tem glavno. Čaka nas še dosti dela, vendar upajmo, da ne bo zastoj. Za enkrat smo si uredili koš za trening v telovadnici, spomladi pa bo treba vaditi na prostem.

Odbojkaši niso napravili križa čez žogo v zimskem času. Vsak teden enkrat imajo redni trening, ki ga vodijo starejši odbojkarji. Fantje te ure redno obiskujejo in se urijo v obvladanju žoge. Tako jih pomlad na igrišču ne bo našla nepripravljene. Upajmo, da bomo dobili v društvu novo mlado vrsto, ki nas bo resno, borbena in častno zastopala na tekmah.

V mesecu januarju je društvo organiziralo smučarski tečaj na Mali planini. Tečaja se je udeležilo 19 telovadcev, 15 fantov in 4 dekleta. Potekal je po programu, ki ga je pripravilo vodstvo tečaja. Uspeh ob koncu tečaja je bil zadovoljiv in smo lahko zadovoljni, da znajo tečajniki pravilno in dobro krmariti po snegu. Tečaj ni imel namena, da izvežba smučarje za tekmovalce. Naša mladež naj bi se naučila le smučanja in pravilne tehnike vožnje in varne vožnje. V času tečaja je bilo lepo vreme, le dva dni je bila megla in veter. Izleta v Tiho dolino in na Kisovec sta povečala pestrost tečaja, za zabavo pa je poskrbel Fric, ki je s kitaro ustvarjal prijetno vzdušje. Tečaj se je končal brez kakšnih reševalnih voženj v bolnico in je vsekakor uspel. -n-z-

Ing. Srečo Bergant

Tečajniki TVD Partizana na Mali planini

Prvi trije v Jugoslaviji

V petek, dne 24. II. 1961, so na Fakulteti za naravoslovje in kemijsko tehnologijo — tekstilni odsek Univerze v Ljubljani, diplomirali prvi trije inženirji tekstilne stroke v Jugoslaviji. S tem je naša tekstilna stroka dobila prve tri strokovnjake z visokošolsko izobrazbo, katero so si pridobili na domači visoki šoli. Med njimi je diplomiral tudi naš sodelavec ing. Srečo Bergant. Ob tem njegovem velikem uspehu mu iskreno čestitamo.

Uredništvo Konoplana

Personalne izpremembe

Vstopi

1. Poljanšek Marija, pomožna delavka v šivalnici, vstopila 27. 1. 1961 v šivalnico,
2. Zalokar Kati, delavka v oplemenitilnici, vstopila dne 30. 1. 1961,
3. Sitar Franciška, šivilja v šivalnici, vstopila 1. 2. 1961,
4. Osolin Viktor, vrvičar v mokri predilnici, vstopil 2. 2. 1961,
5. Beden Ivan, pom. na česalnem stroju, vstopil 4. 2. 1961,
6. Kokalj Majda, desinateur, vstopila 15. 2. 1961.

Izstopi

1. Božnar Ana, tkalka v tkalnici, izstopila dne 31. 1. 1961 na podlagi lastne odpovedi,
2. Ravnikar Ciril, delavec v oplemenitilnici, izstopil dne 31. 1. 1961 na podlagi lastne odpovedi,
3. Podboršek Janez, predilec, izstopil dne 31. 1. 1961 na podlagi lastne odpovedi,
4. Per Janez, predilec, izstopil dne 31. 1. 1961 na podlagi lastne odpovedi,
5. Cotman Fani, tkalka v tkalnici, dne 9. 2. 1961 samovoljno zapustila delo,
6. Beder Ivan, pom. na česalnem stroju, izstopil dne 13. 2. 1961 na lastno željo,
7. Divjak Franc, delavec v oplemenitilnici, izstopil dne 13. 2. 1961 sporazumno z upravo podjetja.

Poročili so se

1. Gergek Kristina, tkalka, poročena Šemen,
2. Berdavs Ana, tkalka, poročena Iskra.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem osebjem OA Induplati za uspešno zdravljenje ob moji nezgodi. Prav tako iskreno hvala vsem predstavnikom organizacij v podjetju, ki so me obiskali ali mi kakorkoli pomagali.

Ivan Oven

V kinu Induplati bodo predvajali

18. in 19. marca Ameriški barvni western film v cinemascop tehniki »OD PEKLA DO TEXASA« z Don Murrayem, Diano Varsi in Chillom Willsom v glavnih vlogah.

Veleposestniki in govedorejci krojijo zakone po svoji volji. Ob priliki nekega pretepa pade mrtev Boyd. V prepričanju, da ga je ubil Tod, le tega preganja krvne osvete željni oče Boyd.

V divjih bojih pade več ljudi, vendar Tod vedno zbeži, ker v resnici ni kriv. Ko na zaključku zgori obleka preganjalca Boyda, ga Tod ne ustrelji ter tako pusti pri življenju zadnjega Boydovega sina.

Moderni western s hitrimi strelci — to je Od pekla do Texasa. Za dobre živce prijeten film!

25. in 26. marca. »DANASNJA DEKLETA« je italijanski barvni cinemascop film. Tilda, Sofija, Ana in Simoneta so hčerke iz siromašne družine, katere oče je stalno na potovanju kot potnik. Vzgoja deklet je poverjena njihovi teti. Ker so lepe, je teta mnenja, da je najbolje, če se čimprej omožijo. Zato jih seznanja z bogatimi mladeniči. Samo Ana si je izbrala siromašnega Sandra, vse ostale so poletele precej visoko. Teta temu nasprotuje, zato jih seznanja z novo družbo.

Ko pa dekleta spoznajo, da so njihovi ljubimci vse drugo, samo ne to, za kar so se izdajali, se skesano vračajo v stari dom z željo, da začno novo življenje. Ana pa se srečno poroči s Sandrom.

V glavnih vlogah nastopajo Marisa Allasio, Edoardo Gergamo, Mike Bongiorno, Françoise Rosay in Paolo Stoppa. Kdor ne pozna današnjih deklet, naj si film vsekakor ogleda.

1. in 2. aprila »DREVO ŽIVLJENJA«. Sodobna psihološka drama v barvni cinemascop tehniki. Zakon srečne družine je načet s tem, da deli mož ljubezen z drugimi ženskami. Domače ognjišče se razbije. Žena zapusti moža in otroke. Zelo dober film z Elisabeth Taylor in Montgomery Cliftom v glavnih vlogah.

8. in 9. aprila. »OPERACIJA AMSTERDAM« je vojni film, posnet v produkciji Arthurja Ranka. Naloga dveh Holandcev in enega Angleža je, da rešijo iz Amsterdama diamante v vrednosti več milijonov funtov. Hitlerjeve armade so že prekoračile mejo Holandije (maja 1940) in se bližajo Amsterdamu. Čas, da rešijo diamante, je omejen na pičlih 14 ur.

S pomočjo obupane Zidinke Anne pridejo srečno do mesta, pa tudi v banko, toda na povratku padejo v zasedo in so prisiljeni sprejeti boj. Na zadnjem delu akcije jim nemški avion onemogoči vozilo, toda do dogovorjenega kraja ni več daleč in 14 ur tudi še ni preteklo. V zadnjih minutah se vkrcajo na angleški rušilec, toda — samo trije. Anna — Zidinka je ostala v Holandiji, svoji domovini, da nadaljuje komaj začeto vojno.

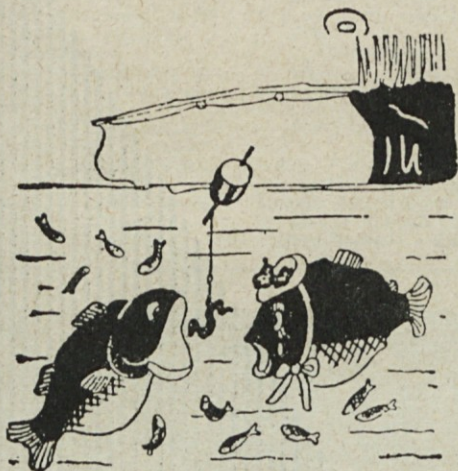
Glavne vloge so zasedene z Petrom Finčičem, Eno Bartok, Tonyjem Britom, Alexandrom Knokom, Malcolmom Keenom, Timom Turnerjem in drugimi. Bogati repertoar predstav je dosegel s tem filmom prav gotovo zaželen vrhunec, zato ga nikar ne zamudite!

Predstave so ob sobotah ob 20. uri in ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Uprava kina Induplati

Za smeh IN razvedrilo

»Ali je res,« je vprašal šef svojega uslužbenca, »da se je tovariš Šilec o meni grdo izrazil?«
 »Da, tovariš šef, rekel je, da ste osel?«
 »In kaj je še rekel?«
 »Rekel je, da mi to lahko da pismeno.«
 »Zakaj mu niste rekli, naj to napiše? Imel bi pismen dokaz za sodišče.«
 »Ker... ker sem mu na besedo verjel.«

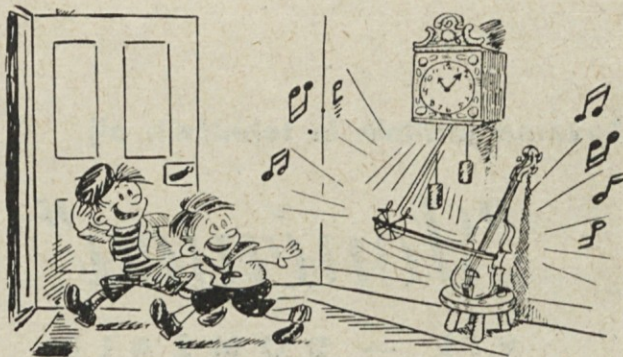
— Bodi previden, ljubi možiček! Misli na svojih 25 000 otrok.

Učitelj pokaže učencem dinar in vpraša: »Janezek, kaj je to?«
 Janezek: »Dinar.«
 Učitelj: »Dobro, in če bi bila na njem napisana številka dve?«
 Janezek: »Ponarejen dinar.«

Fantek je sin znanega lovca. Tudi sam bo postal navdušen lovec, to ima že v krvi.
 Pa ga vpraša učitelj: »Če ustreli oče danes dva zajca, jutri pa enega, koliko bo to skupaj?«
 Fantek odvrne: »Šestnajst zajcev, tri lisice in osem fazanov, tovariš učitelj.«

»Kako si upate govoriti z mojo hčerko o poroki, vi nesramnež?«
 »Oprostite, tovariš šef, saj nisem misil resno.«

Zdravnik je dejal bolniku, ki je prestal krizo: »Lahko govorite o sreči, da ste spet na nogah. Odkrito vam povem, da sam tega nisem verjel.«
 »No vidite, tovariš doktor, proti moji naturi še znanost nič ne more.«

»Zdaj pa jo hitro odkuriva! Mama bo mislila, da vadim...«

Mojster vpraša svojega vajenca:

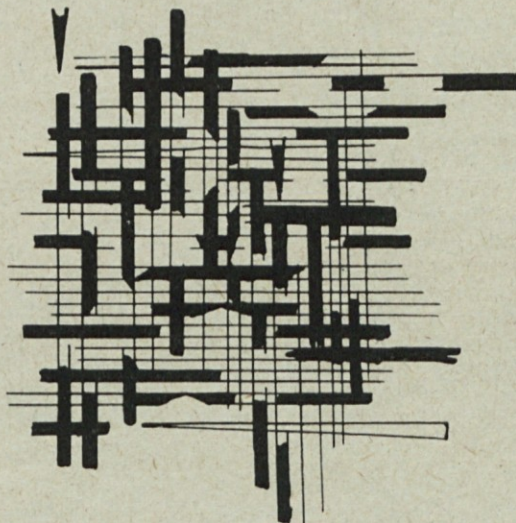
»Ali je bil kdo tukaj?«
 »Je bil.«
 »Kdo?«
 »Jaz.«
 »Kozel, vprašam te, če je medtem kdo prišel?«
 »Je.«
 »Kdo?«
 »Vi.«

»Kako je bilo na Siciliji?«
 »Lepo, ampak strašno vroče, štirideset stopinj v senci.«
 »No kajpak, saj ti ni bilo treba biti vedno v senci.«

»Kaj je vaš podnajemnik?«
 »Izumitelj?«
 »Kaj pa izumlja?«
 »Vedno nove izgovore, kadar ga terjam za najemnino.«

Oče: »Tvoje študiranje me zelo veliko stane.«
 Sin: »In pri vsem tem sem še eden od tistih, ki najmanj študirajo.«

ČUDNA PISAVA

Prečitajte!

Tovarna jedilnih in tehničnih olj

"Sončnica"

VIR — DOMŽALE

TELEGRAM: SONČNICA, POŠTNI PREDAL: 32

proizvaja odprto

in vstekleničeno jedilno olje

iz najboljših domačih in tujih semen

Razen tega proizvaja razne vrste

tehničnih surovih in rafiniranih olj

ter rastlinske pogače

visoke krmilne vrednosti

Vsem gospodinjam priporočamo namizno olje Biser